

ALENA KOTZMANNOVÁ: KRÁLÍK A KRÁLOVNA

19. 10. 2016 – 29. 1. 2017

Galerie hlavního města Prahy

Colloredo-Mansfeldský palác

Karlova ulice 189/2, Praha 1

Kurátorka výstavy: Olga Malá

Fikce, tajemství, náznak a zpochybňování zdánlivých jistot jsou charakteristickými poznávacími konstantami tvorby Aleny Kotzmannové.

Na českou uměleckou scénu vstoupila tato absolventka VŠUP (Ateliér konceptuální a intermediální tvorby a Ateliér fotografie) koncem devadesátých let dvacátého století. Od samého počátku se zaměřuje na klasickou černobílou analogovou fotografii, kterou v rámci svého konceptuálního přístupu kombinuje s dalšími médii (videa, projekce diapositivů nebo sekvence již existujících filmových artefaktů). Ve svých instalacích, v nichž využívá i trojrozměrné předměty, pracuje s fotografií jako s objektem. Její fotografie vznikají bez jakékoli digitální manipulace a aranžování, avšak vytváří ireálný svět a reflektují úvahy o samotné podstatě tohoto média.

Ze starších prací Kotzmannové lze připomenout fotografický cyklus *Dočasná osoba* (1997–1998), v němž se autorka skrze současnost snaží spatřit záblesky budoucnosti, nebo fantomatické snímky vylištěné městské krajiny cyklu *Klasika* (2001–2004), který byl stěžejním dílem výstavy Aleny Kotzmannové „Už to zase začíná“ pořádané GHMP v roce 2006 na Staroměstské radnici.

Nový výstavní projekt Aleny Kotzmannové pro prostor Colloredo-Mansfeldského paláce „Králík a královna“ sestává ze dvou tematicky odlišných instalačních okruhů. První z nich lze charakterizovat jako tradiční site-specific, v nichž autorka pracuje s představou již přítomných paměťových vrstev starobylého Colloredo-Mansfeldského paláce. Usiluje o jejich maximální vyznění prostřednictvím jednotlivých instalací, jako je kamuflážová intervence do tapet podtrhující zchátralý stav historické stavby (*Sál předků, 1916*) nebo projekce zvolna plynoucích mračen akcentující přírodní strukturu mramorových křbových obkladů (*Krb, 2016*).

Druhý okruh kontinuálně navazuje na dosavadní tvorbu Aleny Kotzmannové. Jedná se o sérii pěti instalací nazvaných *Pokus o znovunalezení skutečnosti III–VII* (první dvě série byly vystaveny na předcházejících výstavách v roce 2011 a 2014). Klíč k interpretaci celého cyklu lze spatřovat v tvůrčím postupu autorky, která nejprve vyhledá výchozí iniciační motiv, který ji nějakým způsobem osloví. Může to být pohlednice zachycující anglickou královnu portrétovanou Lucienem Freudem nebo zpráva o kameni přivezeném astronauty z měsíce, ale stejně tak dětský porcelánový hrneček s obrázkem králíka. Následně k danému inspiračnímu motivu Kotzmannová připojuje nově pořízené snímky a další fotografie z vlastního archivu, jako by v její představivosti existoval určitý apriorní předobraz řetězce, jehož jednotlivé chybějící články

Galerie hlavního města Prahy je jednou z nejvýznamnějších galerií v České republice, která se ve své výstavní činnosti zaměřuje zejména na moderní a současné umění. Shromažďuje, ochraňuje a odborně zpracovává umělecké sbírky hlavního města Prahy. V současné době GHMP vystavuje v osmi objektech: v Domě U Kamenného zvonu, v Domě U Zlatého prstenu, v Městské knihovně – 2. patro, v Colloredo-Mansfeldském paláci, v Domě fotografie, v Bílkově vile, v Zámku Troja a v Domě Františka Bílka v Chýnově.

postupně dohledává.

Principy znovunalézání a redefinování skutečnosti objasňuje autorka sama formou fiktivního rozhovoru s hlavními aktéry výstavy – králíkem a královnou.

Olga Malá

Galerie hlavního města Prahy je jednou z nejvýznamnějších galerií v České republice, která se ve své výstavní činnosti zaměřuje zejména na moderní a současné umění. Shromažďuje, ochraňuje a odborně zpracovává umělecké sbírky hlavního města Prahy. V současné době GHMP vystavuje v osmi objektech: v Domě U Kamenného zvonu, v Domě U Zlatého prstenu, v Městské knihovně – 2. patro, v Colloredo-Mansfeldském paláci, v Domě fotografie, v Bílkově vile, v Zámku Troja a v Domě Františka Bílka v Chýnově.

Artist's statement formou fiktivního rozhovoru

Králík: Tak co mě čeká na výstavě?

A.K.: Některé z instalací navazují na sérii *Pokusů o znovunalezení skutečnosti*, na kterých dlouhodobě pracuji (od r. 2010) Jedná se o cykly fotografií, tisků a objektů. Základní idea je kombinace nalezených vizuálních motivů, které sestavuji do sérií s fotografiemi z vlastního archivu a nově pořízenými snímky. Výsledné kapitoly, jednotlivé série přibližně 5–15ti fotografií, velkoformátových tisků a objektů mají každá vlastní téma. Témata navazují na mou předchozí uměleckou praxi a dají se shrnout pod pojmy archeologie času, hledání stop budoucnosti v přítomnosti, zkoumání identity prostředí, zpochybňování estetické role fotografie a zároveň vytváření nových významů nečekanými vztahy jednotlivých snímků.

Královna: A jak mám, s dovolením, jednotlivým „pokusům“ rozumět?

A.K.: Každá ze sérií vychází z jednoho nalezeného záběru či objektu, který se pomocí dalších fotografií snažím znovunalezt, znovupojmenovat, redefinovat v aktuálním čase a místě. Pokouším se tak znovunalezt nikoliv skutečnost, kterou původní motiv reprezentuje, ale vizuálně analyzovat základní prvky motivu jako důkazy toho, že skutečnost je obrazy reprezentována vždy nově v závislosti na proměně kontextu. Nechávám na divákovi, jakým způsobem propojí vnitřní vazby mezi jednotlivými předloženými „důkazy“ a ve výsledku je vztáhne k původnímu motivu. Myšlenkové mapy vyplývající z navržených vztahů (následná syntéza) tak vycházejí z individuální i kolektivní zkušenosti. Fotografie je tedy představena zčásti jako doklad existence vnějšího světa, zčásti jako spouštěč asociací divákovy paměti.

Králík: To já mám rád prostory starých paláců, které pomalu ohlodává čas. Ale není výstava současného umění o něčem jiném?

A.K.: Tato výstava se obrací k prostoru, pro který je připravena. Nehodlá s ním splynout, ale nezaujímá ani kritickou pozici. Architektura a výzdoba Colloredo-Mansfeldského paláce vykazuje vysokou míru přítomnosti historických prvků s dalšími vrstvami úprav, adaptací, zásahů různorodých stylů a kvalit. Sály a chodby si udržují vznešenost a obřadnost sídla, které přes veškerou reprezentativnost udržuje návštěvníka v představě vstupu do něčího soukromí. Opuštěnost sálů dříve nepochybně naplňovaných jak objekty a předměty, tak činnostmi a ruchem nejrůznější povahy, vyvolává dojem ztraceného času, jistou *time-absence disorder* (poruchu způsobenou nejistotou časové příslušnosti).

Královna: Ale co s takovými prostory naděláš?

A.K.: Pokouším se vstoupit do prostoru v roli někoho, kdo hledá vazby mezi minulostí, přítomností a budoucností. Dům je situován v centru města s kosmopolitní historií, provizorní přítomností a nejasnou budoucností. Tento prostor je pro mě výzvou vnášet a pokládat, vřezávat a připevňovat objekty a obrazy, které jako by vystupovaly z nitra zdí, podlah a stropů a odhalovaly nečekané možnosti znovuospořádání jak místa, tak času.

Králík a královna: Znovuospořádání, znovuospořádání, ale ve jménu čeho?

A.K.: Geometrie versus ornament, reprezentativní versus intimní zóna – to by mohly být klíčové pojmy vymezující instalace *Pokus o znovunalezení skutečnosti V.*, *Pokus o znovunalezení skutečnosti III.*, *Pódium*, *Krb* a *Sál předků*. Tyto instalace společně s dalšími „pokusy“, zejména pak v tanečním sále instalovaným *Pokusem o znovunalezení skutečnosti VI.*, jsou nejen pokusy o znovunalezení skrytých kontextů a vazeb mezi příčinami a následky zobrazovaných skutečností, ale především pokusy o maximální splynutí mojí volné tvorby a reakce na aktuální místo. Mnohdy úsporná forma vyjádření (například instalace *Krb*) symbolizuje gesto osvobození vlastního tvůrčího ega i osvobození návštěvníka od nutkání se za každou cenu vyjádřit ke komplikované situaci prostoru. Mým záměrem je naznačit směr, poukázat na kvalitu

Galerie hlavního města Prahy je jednou z nejvýznamnějších galerií v České republice, která se ve své výstavní činnosti zaměřuje zejména na moderní a současné umění. Shromažďuje, ochraňuje a odborně zpracovává umělecké sbírky hlavního města Prahy. V současné době GHMP vystavuje v osmi objektech: v Domě U Kamenného zvonu, v Domě U Zlatého prstenu, v Městské knihovně – 2. patro, v Colloredo-Mansfeldském paláci, v Domě fotografie, v Bílkově vile, v Zámku Troja a v Domě Františka Bílka v Chýnově.

prostoru pro jeho další existenci. Snažím se provádět hypotetickou rekonstrukci místa, napojenou díky použitým obrazovým motivům ze vzdálených míst na dávnou kosmopolitní minulost – a to v naději, že přidat jednu další vrstvu není pouhým potvrzením statutu quo, ale krokem směrem k budoucnosti.

Alena Kotzmannová

Galerie hlavního města Prahy je jednou z nejvýznamnějších galerií v České republice, která se ve své výstavní činnosti zaměřuje zejména na moderní a současné umění. Shromažďuje, ochraňuje a odborně zpracovává umělecké sbírky hlavního města Prahy. V současné době GHMP vystavuje v osmi objektech: v Domě U Kamenného zvonu, v Domě U Zlatého prstenu, v Městské knihovně – 2. patro, v Colloredo-Mansfeldském paláci, v Domě fotografie, v Bílkově vile, v Zámku Troja a v Domě Františka Bílka v Chýnově.

Kurátorka výstavy: Olga Malá

Grafické řešení: Jan Šerých

Redakce textů a anglický překlad: Vladimíra Šefranka Žáková

Instalace a produkce, vedoucí: Diana Brabcová

Marketing, vedoucí: Miroslav Koláček

PR, vedoucí: Michaela Vrchotová

Vzdělávací programy, vedoucí: Lucie Haškovcová

Poděkování: hunt kastner

Mediální partneři: Art & Antiques, Art for Good, ArtMap, Český rozhlas, Literární noviny, Radio 1

Místo konání: Colloredo-Mansfeldský palác, Karlova ulice 189/2, Praha 1

Termín konání: 19. 10. 2016–29. 1. 2017

Otvírací doba: út–ne 10:00–18:00

Vstupné: 60 Kč plné (dospělí) / 30 Kč snížené (studenti, senioři)

Kontakt pro novináře: Michaela Vrchotová, +420 725 818 721, vrchotova@ghmp.cz

Další informace: www.ghmp.cz, www.facebook.com/GHMP.cz

Galerie hlavního města Prahy je jednou z nejvýznamnějších galerií v České republice, která se ve své výstavní činnosti zaměřuje zejména na moderní a současné umění. Shromažďuje, ochraňuje a odborně zpracovává umělecké sbírky hlavního města Prahy. V současné době GHMP vystavuje v osmi objektech: v Domě U Kamenného zvonu, v Domě U Zlatého prstenu, v Městské knihovně – 2. patro, v Colloredo-Mansfeldském paláci, v Domě fotografie, v Bílkově vile, v Zámku Troja a v Domě Františka Bílka v Chýnově.

DOPROVODNÝ PROGRAM:

Komentované prohlídky

Autorská prohlídka s Alenou Kotzmannovou:

ne. 6. 11. 2016, 14:00

ne. 4. 12. 2016, 14:00

Sobotní výtvarné workshopy

so. 17. 12. 2016, 13:00–18:00 – **Pod povrchem**, Edukační centrum v Colloredo-Mansfeldském paláci

so. 28. 1. 2017, 13:00–18:00 – **Tušení souvislostí**, Edukační centrum v Colloredo-Mansfeldském paláci

Během interaktivních prohlídek a workshopů budeme výtvarně reflektovat novou site-specific instalaci Aleny Kotzmannové. Jako inspirační zdroj nám také poslouží prostor barokně- rokokového patra Colloredo-Mansfeldského paláce. Specifická vizualita reprezentativního patra, tzv. piana nobile, v sobě spojuje prvky dobového architektonického pojetí s restaurátorskými sondami, odkrývajícími skryté fragmenty historie. Pro tyto nečekané a různorodé motivy budeme prostřednictvím fotografie, kresby nebo doplňování textů hledat možné i fiktivní kontexty a prozkoumáme účinky těchto nově vznikajících výtvarných výpovědí.

Sobotní workshopy jsou určené dětem, rodinám s dětmi a dalším zájemcům všech věkových kategorií včetně seniorů a znevýhodněných. Příchod a odchod je individuální, tzn. kdykoliv ve vymezeném čase.

Výtvarné dílny pro dospělé a seniory

ne. 4. 12. 2016, 15:00–18:00 – **Čas a paměť ve fotografickém médiu I.**, Edukační centrum v Colloredo-Mansfeldském paláci

ne. 18. 12. 2016, 15:00–18:00 – **Čas a paměť ve fotografickém médiu II.**, Edukační centrum v Colloredo-Mansfeldském paláci

Výtvarná dílna bude reagovat na témata, kterými jsou čas a paměť. Koncept dílny bude založen na sestavování fotografického média (fotografický snímek, diapozitiv, xerox) do celku, který bude řešen v rovině příběhu, filmového pásu nebo série. Během tvorby se budeme zaměřovat na výtvarné postupy jako na hru s divákovým vnímáním a fiktivní vizualitu. Využijeme techniky koláže, asambláže apod.

Interaktivní prohlídky výstavy pro všechny typy škol i další věkové a zájmové skupiny s možností následné výtvarné reakce ve formě vlastní tvorby. Akce přizpůsobujeme časově, tematicky i úrovní náročnosti konkrétním požadavkům každé školy. Rezervace nutná

Kromě výše zmíněných akcí budou probíhat i další edukační aktivity zaměřené na ostatní cílové skupiny jako jsou například znevýhodnění návštěvníci nebo rodiče s dětmi na rodičovské dovolené.

Cena: děti do 10 let, studenti uměleckých škol, pedagogové 5 Kč; nad 10 let 20 Kč

Kontakty: Lucie Haškovcová, lucie.haskovcova@ghmp.cz, 606 612 987, 608 216 418

Galerie hlavního města Prahy je jednou z nejvýznamnějších galerií v České republice, která se ve své výstavní činnosti zaměřuje zejména na moderní a současné umění. Shromažďuje, ochraňuje a odborně zpracovává umělecké sbírky hlavního města Prahy. V současné době GHMP vystavuje v osmi objektech: v Domě U Kamenného zvonu, v Domě U Zlatého prstenu, v Městské knihovně – 2. patro, v Colloredo-Mansfeldském paláci, v Domě fotografie, v Bílkově vile, v Zámku Troja a v Domě Františka Bílka v Chýnově.